

- ۱- گزینه «۴» - از آن جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است. علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم شده است: (۱) تعریف که به مفاهیم و تصورات مربوط می‌شود. (۲) استدلال که به قضایا و تصدیقات مربوط می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱» و «۲»: تصور و تصدیق مباحث علم منطق‌اند نه بخش‌های اصلی آن.
- گزینه «۳»: ترتیب صورت سوال در قسمت دوم گزینه رعایت نشده است. (لطفی) (منطق دهم - منطق ترازوی اندیشه - تعریف و استدلال - صفحه ۷)
- ۲- گزینه «۲» - جوج زدن استعاره از مرغ کباب کردن است پس دلالت آن دلالت التزامی است و مغالطه خیز بودن دلالت‌ها به مغالطه توسل به معنای ظاهری مربوط می‌شود - در عبارت زباله تر، این سوال مطرح است که زباله‌ی تر؟ یا زباله‌تر؟ و چون نگارش کلمه دقیق نیست به مغالطه نگارشی کلمات مربوط می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱» و «۳»: قسمت اول گزینه نادرست است.
- گزینه «۴»: قسمت دوم و سوم گزینه نادرست است. (لطفی) (منطق دهم - لفظ و معنا - نحوه دلالت لفظ بر معنا - شیوه نگارش کلمات - صفحه ۱۴ و ۱۵ و ۱۶)
- ۳- گزینه «۱» - اله ← کلی / الله ← جزئی / مولود کعبه ← کلی
نسبت دیو و دیو سفید ← نسبت یک کلی با جزئی اضافی خودش است پس می‌شود: عموم و خصوص مطلق
تعریف از طریق ذکر مصادیق در مواردی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن مفهوم را به افراد معرفی کرد یعنی در مورد مفاهیمی که مصادیق آنها ذهنی است کاربرد ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: قسمت سوم گزینه نادرست است.
- گزینه «۳» و «۴»: مولود کعبه کلی است و نسبت دیو و دیو سفید مطلق است نه من وجه.
(لطفی) (منطق دهم - مفهوم و مصداق و شرایط تعریف - ترکیبی - صفحات ۲۰ و ۲۹)
- ۴- گزینه «۳» - مانع بودن تعریف به این معنا است که تعریف باید تنها بر مصادیق آن مفهوم صدق کند و بر مصادیق و مفاهیم دیگر صدق نکند. تعریف ارائه شده از روشنفکر ابهام دارد زیرا مشخص نیست که منظور از جریان خاص و واقع بین چیست. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱» و «۴»: جامع بودن تعریف به این معنا است که تعریف باید تمامی مصادیق مفهوم تعریف شده را در بر بگیرد.
گزینه «۲»: قبل از بررسی جامع و مانع بودن تعریف وضوح و دوری نبودن تعریف باید بررسی شود.
(لطفی) (منطق دهم - لفظ و معنا - اقسام و شرایط تعریف - شرایط تعریف صحیح - صفحه ۲۹)
- ۵- گزینه «۳» - مبنای استدلال‌های استقرایی براساس تخمین بنا شده است و نمی‌توان از آنها نتیجه یقینی گرفت. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱» و «۴»: هنگامی که شرایط استفاده از استقرا را به درستی رعایت نکنیم دچار مغالطه تعمیم شتاب‌زده خواهیم شد نه اینکه نتیجه استقرا همواره غلط باشد.
- گزینه «۲»: در استدلال استقرایی نتیجه احتمالی است نه قطعی حتی در استقرای قوی
(لطفی) (منطق دهم - لفظ و معنا - اقسام استدلال استقرایی - ترکیب اقسام استقرا - صفحه ۴۱ تا ۵۰)
- ۶- گزینه «۴» - در قضیه گزینه «۴» مفهوم موضوع اسم خاص است و یک تصور جزئی است پس قضیه شخصی است. در قضایای شخصییه نقیض موجهه سالبه و نقیض سالبه موجهه می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱» و «۲» و «۳»: در قضایای شخصییه سور یا کم وجود ندارد و چون موضوع یک تصور جزئی است بنابراین برای ساخت تناقض یا نقیض این‌گونه قضایا کافی است کیفیت آنها را تغییر دهیم پس قضیه شخصییه نقطه مقابل قضایای محصوره و انواع آن هستند.
(لطفی) (منطق دهم - قضیه حملی - احکام قضایا - ترکیب قضیه شخصییه و تناقض)
- ۷- گزینه «۲» - عکس مستوی «هر الف ب است» ← بعضی ب الف است
نقیض قضیه «بعضی ب الف است» ← هیچ ب الف نیست
هم موجهه کلی و هم موجهه جزئی عکس مستوی آنها موجهه جزئی می‌شود پس در ساخت عکس مستوی قضایا محصوره، موجهه جزئی از سالبه کلی بیشتر است. - عکس مستوی لازم الصدق به صورت موجهه کلی و سالبه جزئی هم که نداریم. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: موجهه کلی عکس مستوی لازم الصدق آن موجهه جزئی می‌شود پس عکس مستوی لازم الصدق به صورت موجهه کلی نداریم.
گزینه «۳» و «۴»: قسمت اول هر دو گزینه نادرست است. (لطفی) (منطق دهم - احکام قضایا - تناقض و عکس مستوی - صفحه ۶۳ و ۶۷)

۸- گزینه «۲» - در قیاس گزینه «۲» عدم اعتبار به واسطه عدم رعایت شرط سوم اعتبار قیاس یعنی مثبت بودن علامت ج در نتیجه و منفی بودن آن در مقدمه دوم است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳» و «۴»: علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی است (عدم رعایت شرط دوم) (لطفی) (منطق دهم - قیاس اقترانی - تمرین صفحه ۸)

۹- گزینه «۱» - هر گاه مقدمه اول قیاس استثنایی یک قضیه شرطی متصل باشد، قیاس، قیاس استثنایی متصل است که دو صورت رفع مقدم و وضع تالی در این قیاس مغالطه است. - چاخان کردن کسی با هدف فریب او تحریک احساسات فرد برای فریب اوست و به مغالطه توسل به احساسات مربوط می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲» و «۴»: مقدمه اول قیاس استثنایی منفصل یک قضیه شرطی منفصل است که علامت آن در زبان فارسی استفاده از حرف «یا» است. گزینه «۳»: قسمت‌های دوم و سوم گزینه نادرست است.

(لطفی) (منطق دهم - قضیه شرطی و قیاس استثنایی و سنجش‌گری در تفکر - قیاس استثنایی متصل و مغالطه در اثر عوامل روانی)

۱۰- گزینه «۳» - هستی‌شناسی آن بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است که از احکام کلی و عام وجود بحث می‌کند و روش آن استدلال عقلی محض است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» و «۲»: بحث از احکام وجود به هستی‌شناسی مربوط می‌شود نه معرفت‌شناسی.

گزینه «۴»: روش فلسفه، عقلی محض است و زمان و مکان نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌های فلسفه، تمدن یونان باستان در قرن ششم قبل از میلاد است. (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس‌های ۱ و ۲ و ۴ - رورش فلسفه - بخش‌های اصلی فلسفه - فلسفه در یونان)

۱۱- گزینه «۲» - سوفیست‌ها به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آنها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند نظریات آنان را بیهوده دانسته و به جای آموزش علوم به فن سخنوری روی آوردند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سوفیست‌ها به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند و به آنجا رسیدند که اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند.

گزینه «۳» و «۴»: فلاسفه نقطه مقابل جریان سوفسطایی هستند و به گفته افلاطون سقراط عمر خود را مصروف به اصلاح جامعه و مبارزه با افکار مغالطه‌آمیز سوفیست‌ها به روش سقراطی نمود. (لطفی) (فلسفه یازدهم - ترکیبی آغاز تاریخی فلسفه و زندگی براساس اندیشه - سوفیست‌ها - زندگی براساس اندیشه)

۱۲- گزینه «۴» - سقراط خطاب به حاضران گفت: ای مردم!!! کسی که راه درست را یافت و آن را در پیش گرفت هرگز نباید از خطر هراس به دل راه دهد... ای آتنیان گریز از مرگ دشوار نیست گریز از بدی دشوار است زیرا بدی تندتر از مرگ می‌دود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» و «۲»: هر دو قسمت گزینه نادرست است. از آن جهت که پاسخ سوال نیست.

گزینه «۳»: قسمت اول گزینه نادرست است. (لطفی) (فلسفه یازدهم - زندگی براساس اندیشه - سقراط در برابر دادگاه - صفحه ۳۶ و ۴۱)

۱۳- گزینه «۴» - نیروی عقل علاوه بر استفاده از حواس بیرونی و رسیدن به شناخت تجربی می‌تواند حالات درونی نفس مانند شادی، درد محبت و... را شناسایی کند و درباره آنها نظر دهد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفهوم معرفت و شناخت نیازی به تعریف ندارد نه اینکه تعریف پذیر نباشد.

گزینه «۲»: شک در اصل و همه دانسته‌ها همان شک مطلق است که فرد معتقد به آن را دچار تناقض می‌کند.

گزینه «۳»: با اینکه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد ولی این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم. (لطفی) (فلسفه یازدهم - امکان شناخت و ابزارهای شناخت - ترکیبی)

۱۴- گزینه «۳» - فارابی و ابن سینا نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشتند اما آن را در تبیین فلسفی خود وارد نمی‌کردند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» و «۲» و «۴»: تعبیرهای کتاب درسی در مبحث تاریخچه معرفت‌شناسی است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - نگاهی به تاریخچه معرفت - ترکیبی - صفحه ۵۹ تا ۶۸)

- ۱۵- گزینه «۳» - از نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها گرایش انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی به دلیل زیست اجتماعی انسان است که انسان را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است تا بتوانند با هم زندگی کنند. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱» و «۲» و «۴»: تعبیرهای کتاب درسی در مباحث مربوط به چیستی انسان است.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - چیستی انسان (۱) - چیستی انسان از صفحه ۷۰ تا ۸۲)
- ۱۶- گزینه «۱» - این مسئله به علم اخلاق مربوط می‌شود که به تعیین فضیلت‌ها و خوبی‌ها و زدیلت‌ها و بدی و امر و نهی نسبت به آنها می‌پردازد نه فلسفه علم اخلاق که به تبیین اصول و مبانی علم اخلاق می‌پردازد. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه‌های «۲» و «۳» و «۴»: مسائل بنیادین و مبانی علم اخلاق هستند که در فلسفه اخلاق مورد چرایی و پرسش واقع می‌شوند.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - انسان موجودی اخلاق‌گرا - فعل طبیعی و فعل اخلاق - صفحه ۸۳ و ۸۵ و ۸۶)
- ۱۷- گزینه «۴» - هر گاه مفهوم محمول جزء تعریف مفهوم موضوع قرار نگیرد میان محمول و موضوع رابطه ذاتی برقرار نیست و حمل محمول بر موضوع حمل شایع صناعی خواهد بود. که در این صورت حمل محمول بر موضوع نیازمند دلیل است - ممتنع الوجود موضوعی است که رابطه وجود با آن امتناعی است مانند شریک الباری - مثلث دایره‌ای، گناهکار بی‌گناه و... بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: قسمت اول و سوم گزینه نادرست است.
- گزینه «۲»: هر سه قسمت گزینه نادرست است.
- گزینه «۳»: قسمت دوم گزینه نادرست است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - چیستی انسان (۲) - انواع حمل و انواع وجود صفحه ۲ تا ۱۲)
- ۱۸- گزینه «۳» - فلاسفه مسلمان عقل را منبع شناخت فضیلت‌ها و زدیلت‌ها می‌دانند و این عقل را از آن جهت که رفتار خوب و بد انسان را تشخیص می‌دهد عقل عملی می‌نامند. عموم کسانی که بعد روحی و معنوی انسان را باور ندارند شامل همه مکاتب فلسفی خدا نا باور مانند طبیعت‌گرایان و ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها می‌شود. بنابراین کامل‌تر از فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست است. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: عقل عام‌تر از عقل عمل است.
- گزینه «۲»: فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست خاص‌تر از عموم کسانی که بعد روحی و معنوی انسان را باور ندارند می‌باشند.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - انسان موجودی اخلاق‌گرا - فیلسوفان دوره جدید اروپا - فیلسوفان مسلمان - صفحه ۸۲ و ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۱)
- ۱۹- گزینه «۳» - از نظر فلاسفه مسلمان برای اینکه علت هر حادثه‌ای را بدانیم باید در بیشتر موارد از حس و تجربه خود استفاده کنیم. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: علیت رابطه وجودی میان دو شیء است که وجود یکی ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است نه احتمالاً
- گزینه «۲»: از نظر دکارت انسان رابطه علیت را به صورت فطری درک می‌کند نه غریزی.
- گزینه «۴»: از نظر فلاسفه تجربه‌گرا درک اصل سنخیت مانند درک اصل علیت با حس و تجربه و از طریق توالی حوادث صورت می‌پذیرد نه عقل و درک عقلی. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - جهان علی و معلولی - رابطه علیت صفحه ۱۴ تا ۱۹)
- ۲۰- گزینه «۲» - در حالی که فلاسفه خدا باور جدید غرب خداوند را در تجربه‌های شخصی درونی افراد یا هدیه الهی ایمان می‌بینند فلاسفه مسلمان معتقدند باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی و درونی برقرار کرد. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱» و «۳» و «۴»: نگاه فلاسفه جدید غرب خدا باور به موضوع خداوند است که آن را قابل اثبات از طریق تجربی یا عقل نمی‌دانند.
- (لطفی) (فلسفه دوازدهم - خدا در فلسفه (۱) و (۲) - صفحه ۳۷ تا ۳۹ و ۴۷ و ۴۸)
- ۲۱- گزینه «۲» - بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: تاکید بر عمل به تکلیف اخلاقی و لزوم وجود خدا و ماوراءالطبیعه برای وجود روح و اختیار و اراده انسان استدلال کانت فیلسوف آلمانی برای اثبات وجود خدا است.
- گزینه «۳» و «۴»: وجودهای غیر وابسته برای خداوند تعبیری اشتباه است زیرا خداوند یکی است.
- (لطفی) (فلسفه دوازدهم - خدا در فلسفه (۱) - خدا در فلسفه (۲) - استدلال دکارت و ابن سینا و ملاصدرا)

۲۲- گزینه «۱» - از نظر کنت، عقل فقط از طریق علم تجربی می‌تواند به واقعیت دست یابد و به علم برسد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ترکیب حس و عقل شناخت تجربی را به وجود می‌آورد نه شناخت عقلی را.

گزینه «۳» و «۴»: عقل هیولائی اولین مرحله عقل است و هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقل ندارد اما استعداد و توانایی درک معقولات را دارد مانند نوزاد انسان.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - عقل در فلسفه (۱) و عقل در فلسفه (۲) - عقل نزد فیلسوفان دوره جدید اروپا - عقلی به عنوان دستگاه تفکر و استدلال - صفحه ۵۷ و ۵۸ و ۶۴)

۲۳- گزینه «۲» - کتاب شفای ابن سینا یک دایرةالمعارف عظیم علمی و فلسفی در ۴ بخش منطق، الهیات، ریاضیات و طبیعیات است که بخش الهیات آن کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» و «۳»: منظور از طبیعت به عنوان مبدا حرکت و سکون اشیا، ذات و طبع شی است نه عالم طبیعت

گزینه «۴»: از نظر ابن سینا آنچه شر و بدی به نظر می‌رسد همگی برای نظم کلی جهان لازم بوده و زمینه‌ساز خیر و کمال بیشتر هستند.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - دوره میانی - تالیفات و طبیعت‌شناسی ابن سینا - پایه‌گذاری مکتب فلسفی اشراق - صفحه ۸۰ تا ۸۳)

۲۴- گزینه «۴» - وحدت حقیقت وجود بیانگر یکی بودن همه موجودات در اصل وجود داشتن بوده و مراتب داشتن وجود بیانگر شدت و ضعف مراتب وجودی موجودات و اختلاف موجودات در مرتبه وجودی آن‌ها است که جمع این دو اصل بیانگر وحدت همه موجودات در اصل وجود و کثرت آنها در مرتبه وجودی است. (وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این اصل بیانگر تبیین دقیق تعدد و تکثر در عالم است.

گزینه «۲»: این اصل تبیین دقیق نحوه تشکک یمن ذو مراتبی بودن وجود است.

گزینه «۳»: جمع آن با اصل وحدت حقیقت وجود بیانگر وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت است.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - دوران متاخر - مراتب داشتن وجود - صفحه ۸۷ و ۹۵)

۲۵- گزینه «۱» - بنیادی‌ترین اصل فلسفی ملاصدرا که زیربنای فلسفه ملاصدرا را تشکیل می‌دهد اصل اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت است به همین جهت گاهی فلسفه صدرایی و ملاصدرا را فلسفه اصالت وجودی هم می‌خوانند. اصالت وجود به این معناست که امر واقعی خارجی مصداق وجود است و ماهیت انتزاعی و ساخته ذهن است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲» و «۳» و «۴»: همگی تعبیرهای کتاب درسی در ارتباط با اصول اولیه حکمت متعالیه ملاصدرا است.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - دوران متاخر - اصول اولیه حکمت متعالیه - صفحه ۹۲ تا ۹۶)